

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 65.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867126176/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

O! Hvis Jeg kun var saa klog stedse at skrive blot for mig selv, saa maaske Jeg kunde fortjene lige saamegen Tak af Verden derved, som Horats ved at bekendtgjøre sine Skrifter. Men ak, Jeg er — mellem os sagt — saa dum, at Jeg troer, fordi mine Manuskripter nu ere voxede til en saadan Dyngge, at Jeg ey godt kan rumme dem, maa Publikum ogsaa være tilfreds med at lette mig Byrden og give nogle af dem Plads. — Og alvorlig, hvad skal Jeg gjøre ved dem? Brænde dem? ja det er snart baade sagt og gjort, men om Jeg maa spørge, er det Ret? Naar et Menneske havde baade sin Tid og sine Penge personificerede, maatte han da ikke være gal, om han brændte dem? og netop det gjorde Jeg ved at brænde mine Manuskripter. — Altsaa, det Raad duer ikke. Sælge dem i en Urtebod? Bruge dem til et vist Brug? Men hvad var vundet derved? Det er jo netop det samme, som naar Jeg lader dem trykke, og Ingen vil nægte mig, at Trykpapir er mere anvendelig til hine Ting end Skrivpapir. Altsaa, Jeg bør lade dem trykke. — Rigtig nok kommer der en lille Indvending, den nemlig, at Jeg stjæler Publikums Penge; men for det første nægter Jeg Faktum, saasom Jeg har i Sinde at akkordere med en Boghandler; men om man vil sige, Sagen bliver dog den samme, da Jeg bliver ved at være *causa prima*¹, da spørger Jeg: Var det ikke got, om de Penge, en Mand har tilovers, kom til en anden, der behøver dem? Du svarer Jo. — Ha ha, der fangede Jeg Dig, min kjære Ven, og Du slipper ei løs, før Du køber et Exemplar af min

Her mangler et Ark af Dagbogen. — De følgende to Ark er skrevne i Udby den 4—11 Oktober 1804. De indeholder bl. a. kritiske Bemærkninger til »Stefanii Tredie Kristians Historie« og »Et Par Ord af og om første Delen af Skougaaards Bornholms Beskrivelse«, hvoraf Slutningen mangler. Af Resten af Dagbogen for 1804 er kun næstenstaaende Tilbageblik fra Aarets sidste Dag bevaret. Det er skrevet i Torkildstrups Præstegaard.

31te Desember.

Atter et Aar endt, og end, fristes Jeg til at sige, finder Jeg Mig staaende paa samme Punkt, som da dets fjortende² Morgen gryede³. — Alt nærmer sig Midnattens Time, og her i Aftenens

¹ = første Aarsag. ² Da Dagbogsoptegnelserne fra Januar 1804 ikke findes mere, lader det sig ikke oplyse, hvorfor Gr. her sædlig fremhæver den 14 Jan. Maaske stammer Aarets første Optegnelse fra den Dag.

Af Grundtvigs Dagbøger

Stille ved Jeg intet bedre end at gennemløbe i Tanken de sidste halvfjerdehundrede Dage. —

Ved Aarets Begyndelse var Jeg ogsaa i Torkilstrup og forlod kun Falster paa faa — men alt for idfalde Dage for at tilbringe det øvrige af Vintren her. — Jeg blev her indtil i April, og i denne lange Tid udrettede Jeg egentlig intet, som tydelig nok fremlyser af min Dagbog, hvis Blade Jeg nu harmende vender, men søger næsten ganske forgjæves andet end dem som Bevis for, at Jeg ey bortsov baade Dag og Nat. — Dog aldeles unyttigt kan Jeg ey kalde mit Ophold her. — Blant meget Slet læste Jeg dog noget Godt, og — om Jeg tør kalde det en Vinding — mine Manerer bleve den finere Verdens lidet mindre ulige, end de forhen vare. —

I April reyste Jeg til Udby, og Jeg skammer Mig ved, ey at tilstaae det, men ved at erkjende det for Sandhed — kjedede Mig hos mine gode Forældre; fordi her ey fandtes det mindste af hin Adspredelse, hin muntre Konversation og tiddræbende Morskab, Jeg var bleven vant til. — Dog — for ey at gjøre Mig selv Uret — en Ting, man sjelden fristes til, og som Jeg efter Kjenderes Dom skal være alt for utilbøuelig til, — mere end fjorten Dage vare ey henrindne, før Jeg fandt Mig selv igjen. — Jeg bluedes ved at have bortødslet en Tid, der maaske udgjør en saare betydelig Del af mit Jordliv, og tog glad fat paa alvorlige Sysler. —

Fædrelandets Historie var stedse min Kjøphest, naar ikke Pligtforretninger hindrede eller Adspredelser bedøvede Mig. Med lokkende Stemme kaldte den Mig atter, og Knud — den saakaldte — Store blev Gjenstanden for min ivrige Opmærksomhed. Jeg harmedes over at se denne feyge Usling, der lagde Grunden til mit Fødelands Trældom, og besmittede sit daglige Liv ved nedrige Grusomheder, prange med et Navn, som burde bevares til Hine Faa, der søgte at handle ham modsat. — Egentlig var Planen til dette Arbeyde undfangen paa Falster, men det gik dermed som med flere sammesteds skete Undfangelser, for Ledighed havde Jeg ey Tid til engang ret at begynde paa dens Udførelse.

Saavidt mine Evner og saare indskrænkede Hjelpemidler tilode, arbeyde[de] Jeg fort, men indsaae snart, mit Arbeyde slet intet Værd kunde erholde, hvis Jeg ikke nogen Tid opholdt Mig i Hovedstaden, og — denne Tanke skrækkedes Jeg for og lod staae dybt i Baggrunden — lærte vor Oldtids Tungemaal.

Nu lagde Jeg Afhandlingen om Knud tilside, og skrev en For-